

B E S Z Á M O L Ó

az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekjóléti és gyámügyi feladatokról 2013. április 26-án tartott képviselő-testületi ülésén számolt be a Gyermekjóléti Szolgálat és a Gyámhatóság. A testület a beszámolót elfogadta.

A települési önkormányzatok képviselő-testületének a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése céljából évente átfogó értékelést kell készíteni.

Erről a többször módosított 1997.évi XXXI. törvény, a Gyermkek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 96.§./6/ bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(6) A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A beszámoló a 149/1997.(IX.10.) Kormány rendelet 10. számú mellékletében rögzített tartalmi követelmények alapján készült el, amely az alábbi kérdéskörökből áll:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosító adatok, elutasítások száma főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága, egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzügyi vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok, gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévi várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai), gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program) valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

Demográfiai mutatók, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Évek	2009	2010	2011	2012	2013
állandó népesség (december 31.)	2783	2752	2734	2720	2702
születések száma	28	22	21	28	23
halálozások száma	35	31	44	38	49
Állandó népesség korcsoport szerint					
0-2 év	77	75	83	76	80
3-5 év	48	56	62	79	74
6-14 év	291	269	252	244	233
15-17 év	121	114	100	97	100
18-60 év	1658	1650	1645	1619	1610
61 év-fölött	588	588	592	605	605
0-18 éves	578	552	543	529	520

/A halálesetek száma a köröstarcsai születésű személyek száma, akik közül az elhalálozás időpontjában 20 fő volt köröstarcsai lakos/

Pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a Gyvt. 151.§.(5) bekezdésének a./ és b./ pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének

(- bölcsődés, óvodás, 1-8 évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az 1993. évi III.törvény hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, előbbieken felsorolt életkorú gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át(és az abban meghatározott életkorú gyermek) intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100 %- át,)

- a Gyvt.20/A.§-ban meghatározott természetbeni támogatásnak

- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények **igénybevételére**

a gyámhatóság (jegyző) a Gyvt. 20/A §-a lapján **annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága:**

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév **augusztus hónapjára tekintettel**

- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév **november hónapjára tekintettel**

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet utalvány formájában**. A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

A gyámhatóság (jegyző) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át, (39.900,- Ft)

abban az esetben:

ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályban foglalt feltételeknek. (nappali tanulmány, életkor)

Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 130%-át, (37.050,- Ft)

a fent nem sorolt esetben.

A megállapítás további feltétele hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a törvényben meghatározott értéket. Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, (570.000,- Ft) vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000,- Ft.) meghaladja azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyon értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A a jövedelemszámításnál az irányadó időszak - a kérelem benyújtását megelőző hónap.

Az egy főre jutó jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

-szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát

-a 20 évesnél fiatalabb önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,

-a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,

-a 25 évesnél fiatalabb önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,

- korhatárra tekintet nélkül a tartósan beteg és fogyatékos gyermeket,

- a felsoroltakba nem tartozó, a Ptk. Családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A feltételek fennállása esetén a jegyző egy év időtartamra, de legfeljebb

- a nagykorúvá vált gyermek esetén 23.életévének betöltéséig ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, vagy ha felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul 25.életévének betöltéséig állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

2013 évben a gyámhatóság rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre irányuló kérelmet nem utasított el.

A tágyi évben a településen élő **gyermek**ek **41,9%-a** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2013.év augusztusban **229 gyermek**, novemberben **221 gyermek** részére **5.800-Ft/fő értékű természetbeni** (Erzsébet- utalvány formájában) egyszeri támogatást állapított meg a gyámhatóság. Ezt a támogatást 100 %- ban megtéríti az állami költségvetés.

2013. december 31-én 103 család 218 gyermeke részesült kedvezményben, melyből 154 gyermek 14 év alatti, 46 fő a 15-18 év közötti, és a 19 év fölöttiek száma 18 fő. 32 családban a gyermekeket egyedülálló szülő neveli

Köröstarcsán 2013. évben **kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra –tartási kötelezettsége alapján-jogosult gyám nem volt.**

A családok számára nagy segítséget jelent a kedvezményben részesülő gyermek ingyenes étkeztetése, ami havonta több ezer forint kiadástól mentesíti a szülőket, mivel a gyermekvédelmi törvény 151. §.(5) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek ingyenes a gyermekétkeztetés a bölcsődében, az óvodában, és az 1-8 osztályos tanulók esetében.

A családok részére rendkívül nagy segítség, hogy a családi pótlék, illetve iskoláztatási támogatás, valamint a gyermekvédelmi kedvezmény alapján a gyermekek ingyenes tankönyvellátásban, ingyenes étkeztetésben, tandíjmentességben részesülhetnek, hiszen ezen ellátások költségeit tudnák a létfenntartásuk veszélyeztetése nélkül biztosítani. **Jellemző, hogy a természetbeni támogatásokat, kedvezményeket az abban részesülők nem tekintik támogatásnak.**

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A polgármester átruházott hatáskörben eljárva a gyermeket kérelemre vagy hivatalból rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. (Ez az összeg 2013 évben a 28.500,- Ft összegű nyugdíjminimum figyelembevételével 42.750,- Ft. volt.)

A rendelet alapján azokat a gyermekeket, illetve a gyermekek családját részesíti alkalmanként rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, akiknek az eltartásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások, - különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

	2009	2010	2011	2012	2013
Kérelemben érintett gyermekek száma	52	77	38	19	26
Segélyezett gyermekek száma	43	67	31	15	21
Elutasított gyermekek száma	9	10	7	4	5
Fellebbezések száma	0	0	0	0	0
Kifizetett összeg E.ft-ban	258eFt	402eFt	156 eFt	85	97

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.véi III. törvény (továbbiakban Szt.) 2014. január 1. napjától hatályos 45.§. (1)-(9) bekezdése értelmében az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnt, és önkormányzati segéllyé olvadt össze. A települési önkormányzatoknak 2013. december 31. napjáig kellett megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

Óvodáztatási támogatás

A jegyző annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a **három-, illetve négyéves** gyermekét beírta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, - tárgyév június és december hónapjában támogatást folyósít.

A támogatás folyósításának **további feltétele**, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban

önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (a gyermek halmozottan hátrányos helyzetű).

Az óvodáztatási támogatás összege a 2013. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint. Emellett további feltétel a gyermek rendszeres óvodába járatása. Az erről szóló igazolást az óvoda állítja ki.

Óvodáztatási támogatás megállapítására első és második alkalommal 2 gyermekre vonatkozóan (1x 20.000,-Ft majd 1x 10.000,-Ft gyermekenként) került sor, második és további alkalommal 1 gyermekre vonatkozóan (2x 10.000,-Ft) . Összesen tehát 2013. évben 80.000,-Ft óvodáztatási támogatás került kifizetésre.

2013. szeptember 1-jei hatállyal hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban: Gyvt.) került szabályozásra.

Gyermekek étkeztetés megoldásának módjai:

Az önkormányzat a gyermekétkeztetést az általa működtetett napközis konyháról biztosította a bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermekek részére. A gyermekek étkeztetésére vonatkozó adatokat az 1.számú melléklet tartalmazza.

Nyári szociális gyermekétkeztetés megállapítása

A 30/2013(IV.30.) EMMI rendelet alapján -a központi költségvetési törvényben biztosított központosított előirányzatból - gyermekek nyári szociális étkeztetésére benyújtotta igényét az önkormányzat. Az igényelhető támogatás egy rászoruló gyermekre jutó napi összege 440,-Ft volt. Az 534.600,-Ft összegű támogatásból 40 fő gyermek szociális nyári étkeztetését biztosította 45 napra az önkormányzat.

A nyári szociális gyermekétkeztetés támogatásban részesülő gyermekeket a gyermekjóléti szolgálat javaslatát és annak szóbeli kiegészítését is figyelembe véve, valamint egyéb szociális szempontok alapján kerültek kiválasztásra. A nyári szociális étkeztetést az önkormányzat napközi otthonos konyhája biztosította.

Halmozottan hátrányos helyzet megállapítása: (2013.szeptember 1. előtt)

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121.§./1/ bek. 14 pontja szerint:

„. **hátrányos helyzetű gyermek, tanuló:** az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; **e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek,** az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”

A közoktatásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 12/H. § (1) bekezdése alapján *a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról szóló eljárásban a jegyző tájékoztatja a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati*

lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik, ha megfelel a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, tanulóra vonatkozó feltételeknek.

Kedvezményre jogosult gyermek a gyermekvédelmi törvényben meghatározott normatív kedvezményre, - bölcsődés, óvodás, és 1-8 évfolyam után az intézményi térítési díj 100%-ára, évente két alkalommal egyszeri támogatásra jogosult. és külön jogszabályban meghatározott kedvezményekre. (pl. térítésmentes tankönyvellátásra jogosultak, nem szedhető tőlük térítési díj, pl. művészeti oktatás. A halmozottan hátrányos helyzetű tanuló az oktatási intézményén keresztül pályázaton vehet részt. (pl Útravaló Ösztöndíjprogram.) Felsőfokú oktatásba történő felvételnél plusz pontokat jelent a továbbtanuló korábban megállapított HHH igazolása.

A 20/1997. (II.13) Korm. rendelet 7. számú melléklete tartalmazta azt a nyilatkozatot, amit a szülő önkéntesen töltött ki, és ezen kérelmezhetette a halmozottan hátrányos helyzet igazolását. A nyilatkozat célja annak megállapítása, hogy a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Amennyiben a szülő nyilatkozatában hozzájárulást ad, akkor a jegyző a nevelési-oktatási intézmény részére a nyilatkozatot másolatban megküldi. Ez esetben a nevelési-oktatási intézmény a nyilatkozaton szereplő személyes adatokat jogszabályban meghatározott módon kezeli, továbbá a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a halmozottan hátrányos helyzet megszűnéséről a nevelési-oktatási intézményt tájékoztatja.

Amennyiben a szülő nem ad hozzájárulást, akkor a nevelési-oktatási intézményt a szülő tájékoztatja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról. Ez esetben köteles a szülő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, - a hátrányos helyzet megszűnéséről tájékoztatni a közoktatási intézményt.

Megjegyzés: 2013. augusztus 31-éig a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény tartalmazta. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben azonban e fogalmak már nem szerepelnek.

2013. szeptember 1-jei hatállyal hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban: Gyvt.) került szabályozásra.

A Gyvt. 67/A. §-a értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők:

- a szülő, a családba fogadó gyám iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alacsonyfokú végzettség;
- a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbevitel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű az a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül egy fennáll, halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő fennáll.

A gyakorlatban nehéz precízen és hűen tükrözni a településen élő halmozottan hátrányos gyermekek számát. A kedvezmény megállapítása során minden esetben megtörténik a szülő tájékoztatása, mivel ezt a jogszabály előírja. Néhány szülő a kellő szintű tájékoztatás ellenére sem látja át a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása alapján keletkező előnyöket, - így a feltételek fennállása esetén sem tölti ki a nyilatkozatot, és nem is kéri a jegyzőtől a gyermek halmozottan hátrányos helyzetének megállapítását.

Az oktatási intézményen belül biztosított ellátásokat az Arany Gusztáv Általános Iskola és Köröstacska Község Önkormányzata Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde anyaga tartalmazza. 2.számú melléklet.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója tartalmazza.

Felteszt szerv szakmai ellenőrzése 2013. évben nem volt.

A gyámhatóság jövőre vonatkozó javaslata és célok meghatározása.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006 (XII.23) Korm. rendelet alapján 2013. január 1-től a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatásköre

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

Továbbra is fontos a jövő nemzedék érdekében a családok erősítése és támogatása, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében továbbra is fontos a szoros együttműködés a családokkal, az oktatási intézmények vezetőivel és pedagógusaival, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére, a gyermek és a szülők kötelezettségeire történő felhívás mellett.

Fontos, hogy a gyermek időben kapja meg a szükséges felvilágosítást, saját belátása szerint ismerje fel a szórakozóhelyek, valamint az élvezeti cikkek, és a drog okozta veszélyeket, mindezt elsősorban a szülő felelősségére rávilágítva, - valamint a rendőrség ezen ellenőrzései után kapott jelzésekre támaszkodva. El kellene érni, hogy a gyermek már önszántából tartsa távol magát a dohányzástól az alkoholtól, és a drogtól, legyen tisztában azzal, hogy ezen szerek használata minden korban, de gyermekkorban kifejezetten káros és romboló hatással bír.

Bűnmegelőzési programot településünk nem készített.

Együttműködés

A törvényben meghatározott, és a gyermekek védelme érdekében létrehozott rendszer akkor működik hatékonyan, ha a rászoruló gyermek eljut a neki és családja számára segítséget biztosító ellátáshoz.

Ebben kulcsszerepe van a jól működő, hatékony jelzőrendszernek, amely képes felderíteni, jelezni az észlelt problémát, illetve megoldási alternatívákat felépíteni, valamint szükség esetén eljárást kezdeményezni.

A jelzőrendszer megfelelő működése jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekeket érintő problémák, a gyermekek veszélyeztetettsége időben felszínre kerüljenek. Megfelelő, összehangolt segítség és szolgáltatások révén a súlyosabb problémák kialakulása megelőzhető.

A gyermekeket érintő problémák észlelése és jelzése a jelzőrendszer tagjai - oktatás, egészségügy, szociális, hatósági területen dolgozó - gyermekekkel foglalkozó szakemberek- számára **kötelezettség**, ugyanakkor valamennyiünk - a társadalom minden tagjának - felelőssége is. Ha rosszul értelmezzük az ellátandó gyermek érdekének védelmét, illetve a titoktartást, akkor az együttműködés nehézkessé válik. Előfordulnak a magukat megnevezni nem kívánó, - névtelenül - „és nagy jóindulattal tett” bejelentések is. Ezen esetekben is odafigyelünk, a szükséges ellenőrzést illetve az előírásoknak megfelelő intézkedést megteesszük.

Cél a lehető leghamarabb felismerni a veszélyeztetettség tüneteit, és megfelelő irányban elindítani a jelzést. Az orvosok, védőnők, a pszichológus, az óvodai és iskolai gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok, a családsegítő, a rendőrség és a körzeti megbízott, vidéki iskolák, kollégiumok és gyermekjóléti szolgálatok segítik munkánkat, kapcsolatunk megfelelő.

Igyekezünkkel az a célunk, hogy az összefogással elért prevencióval a lehető legjobban védjük a gyermekeket és érdekeiket, lehetőség szerint megelőzhető legyen a hatósági eljárás.

A gyermekvédelemmel foglalkozó személyek és szervek együttműködése nélkül nem működne megfelelően a megelőzés. A gyermek családban történő nevelkedését együttműködéssel segítjük elő, a veszélyeztetettség jeleire odafigyelünk, bántalmazás gyanújára külön figyelmet fordítunk.

A jelzőrendszer összefogott. A gyermekjóléti szolgálat célja az eddiginél is hatékonyabb működtetés.

Értékelés

A beszámolóval az önkormányzat gyermekvédelmi tevékenységéről évente átfogó értékelést kap.

A gyermekvédelmi ellátó rendszert és az ellátások iránti igényeket befolyásolják a demográfiai mutatók, a településünk adottságai, az önkormányzat pénzügyi helyzete és nem utolsósorban a gyermeket nevelő család elvárása és hozzáállása, pénzbeosztása, valamint gazdálkodási igénye.

A gyermekvédelem természetesen ott kezdődne, hogy a szülő felelősségteljes döntést hoz a gyermekvállalás tekintetében. A klasszikus családszerkezet mára eltorzult, a generációk együttléte is ritka. A legideálisabb, ha a gyermek családba születik. *Vannak családok, ahol terv szerint azért született gyermek, mert így az anya igénybe tudja venni a gyermeknevelési támogatást.*) Szinte minden évben van legalább egy fiatalkorú is, aki gyermeket szül.

Ismerjük a szülők pénzkezelési gyakorlatát, krízishelyzetüket.

Az adósok már nehezen vagy egyáltalán nem tudják a korábbi években vállalt magas, a valamikori, rendszeres és megfelelő szintű jövedelemhez viszonyított kirívóan magas pénzintézeti kölcsönt törleszteni. Problémát jelent a lakás fűtése világítása, a vízdíj megfizetése. A felhalmozott, illetve a ki nem fizetett víz, áram és gáz szolgáltatási díja kikapcsolást eredményeznek, függetlenül attól, hogy egyre több család számára adja ki a hivatal a védendő fogyasztó nyilvántartásba vételéhez szükséges igazolást.

A közfoglalkoztatás egyre szélesebb körű kiterjesztése, a rezsiköltségek további várható csökkentése sokak esetében nagy segítséget jelentett és jelenthet az anyagi problémáik megoldásában, enyhítésében.

Arról is van tudomásunk, hogy a téli fűtési szezonban költöztek össze időszakosan családok, így hidalták át problémáikat, de azokat nem oldották meg. Ilyen esetekben probléma forrásként jelenik meg a zsúfoltság, az egészségtelen helyzet (pl. csak egy helyiséget tudnak fűteni), torz feladatátvállalás (sokan vagyunk, majd csak megoldja valaki) nézeteltérések stb.

Gyakorlattá vált, hogy a tartozást követelő pénzintézettől egy másik pénzintézethez helyezték át a családok számlavezetésüket, hogy a tartozás havi részlete ne legyen ott levonható, mivel a törlesztő részlet letiltása megélhetésüket veszélyezteti. Ugyanakkor ez a döntés biztos út az ingatlan árverezése felé. Az is tapasztalható, hogy egy családnak akár több számlája is van, így az ellátások, jövedelmek más-más számlára érkeznek, de inkább viselik annak költségeit.

A pénzintézeti hiteltörlesztések, a lakás fenntartása, a közüzemi számlák időben történő megfizetése továbbra is gondot jelent azon családoknál is, ahol mindkét szülőnek van munkabérből származó jövedelme. Ezen családok többsége nem jogosult szociális ellátásokra / pl. gyermekvédelmi kedvezmény, lakásfenntartási támogatás/ így a gyermekeik nem ékezik ingyenesen, a tankönyvekért fizetniük kell. stb. Így annak ellenére, hogy mindkét szülő dolgozik, az anyagi helyzetük nem jobb, mint a támogatásra szociálisan rászoruló családoké.

Védendő fogyasztók

A villamos energiáról szóló törvény 2007. évi LXXXVI. törvény, és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény alapján történik a védendő fogyasztók kezelése a szolgáltatóknál. A lakossági fogyasztók köréből arra a természetes személyre vagy azzal egy háztartásában élő személyre vonatkozik, aki jogszabályban meghatározott szociális helyzete, *pl. gyermekvédelmi kedvezmény, lakásfenntartási támogatás stb.* - vagy valamely egyéb tulajdonsága - *pl. fogyatékoság,* alapján a villamos energia - vagy a gáz ellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehet részt.

Önkormányzat 2013 évben 146 esetben igazolta az védendő fogyasztásra jogosító helyzetet. Fontos kiemelni, hogy amennyiben a szolgáltatónál történő nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló körülmény csak határozott ideig áll fenn, annak meghosszabbítását a fogyasztó ismételt nem igazolja, az érintett fogyasztót törlik a szolgáltatók a védett fogyasztók nyilvántartásából. Ezért is fordul elő, hogy egy család akár többször is kéri az igazolást, hogy védendő fogyasztót megillető jogosultságokat megkapja, külön az áram a gázszolgáltatótól. A szociálisan rászoruló fogyasztót megilleti a részletfizetéshez, fizetési haladékhoz, valamint az előre fizető mérőhöz való hozzájutás. Ezen kedvezmények igénybevételel elkerülhető a szolgáltatás kikapcsolása.

Némely család havi pénzbeosztása, illetve a fizetnivalók számontartása, a mérő óraállások telefonon történő bemondása is a családgondozóra vár. A segítségnyújtás ellenére is előfordul, hogy hamarabb van kifizetve az Internet, vagy van feltöltve a mobiltelefon, mint más, az említetteknel fontosabb és előre látható kiadás.

Az anyagi veszélyeztetettségre közös erővel kell odafigyelni, mert az okok súlyosbodása vagy halmozódása esetén igen komolyan veszélyezteti a családokat, gyermekeket, és kritikus helyzetek állhatnak elő. Sok esetben a havi számla kifizetése is gondot jelent. Többen áttértek a gázzal más fűtési módokra, de a tüzelő beszerzése is gond.

Az önkormányzat kölcsönökkel és segélyekkel képtelen megoldani a családok problémáját.

A közfoglalkoztatásba bevontak jelentős számának hatására egyre kevesebb az olyan családok száma, ahol nincs munkából származó jövedelem, és csak a gyermekek után kapott ellátásból él a család.

2013-ban 103 családban volt kedvezményezett gyermek..56 gyermek családjában volt 14.250,-Ft alatti jövedelem, 105 gyermek családjában volt 14.250,- Ft és 28.500,- Ft közti jövedelem, és 57 gyermek családjában 28. 500,- Ft-nál magasabb jövedelem.

A közfoglalkoztatás keretén belül 2013. évben indult alapkompentencia fejlesztő képzés – amelyben 20 fő közfoglalkoztatott személy vett részt- hasznos lehet a képzésben résztvevők részére az életvezetési problémáik, a mindennapi ügyintézéseik során. Az így megszerzett tudás elősegítheti a munkába állást.

Összegzés

Jelen beszámoló segítségével a Képviselő –testület átláthatja a településen élő családok és a gyermekek helyzetét, támpontot biztosít az esetlegesen szükséges intézkedések meghozatalához.

Határozati javaslat:

Kérem a Tisztelt képviselő-testületet, hogy a beszámolót értékelje és fogadja el.

Köröstarcsa, 2014. április 16.

Gyarakai Ibolya
főelőadó

1. sz. melléklet

Iskolás gyerekek étkezési térítési díj napi kedvezményének összege

	Gyermekek száma	Térítési díj (bruttó)	Kedvezmény értéke
Tanulók 100 %	10	465 Ft	0 Ft
Tanulók 50%	9	232,50 Ft	2 093 Ft
Tanulók Ingyenes	90	465 Ft	41 850 Ft
Tanulók Menza	7	300 Ft	2 100 Ft
Tanulók Menza 50%	2	150 Ft	300 Ft
Összesen:	118		46 343 Ft

Bölcsődés gyerekek étkezési térítési díj napi kedvezményének összege

	Gyermekek száma	Térítési díj (bruttó)	Kedvezmény értéke
Bölcsőde 100%	6	365 Ft	0 Ft
Bölcsőde 50%	3	183 Ft	548 Ft
Bölcsőde ingyenes	5	365 Ft	1 825 Ft
Összesen:	14		2 373 Ft

Óvodás gyerekek étkezési térítés díj napi kedvezményének összege

	Gyermekek száma	Térítési díj (bruttó)	Kedvezmény értéke
Óvoda 100%	32	365 Ft	0 Ft
Óvoda 50%	7	183 Ft	1 278 Ft
Óvoda ingyenes	40	365 Ft	14 600 Ft
Összesen:	79		15 878 Ft

Összes gyermek napi kedvezményének összege:

64 593 Ft

2. sz. melléklet

**ARANY GUSZTÁV ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI ISKOLA**
(OM 028319)

5622 KÖRÖSTARCSA, KOSSUTH L. U. 6. SZ.

ÉRKEZETT

2014. ÁPR. 16.

Köröstarcsa Önkormányzat Címzetes Főjegyzője
5622 Köröstarcsa, Kossuth tér 7.

Tárgy: átfogó értékeléshez adatszolgáltatás
Ikt. szám: 45 / 2014

Tisztelt Címzetes Főjegyző Asszony!

Kérésére tájékoztatom a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló elkészítéséhez szükséges adatokról.

1.) 2013 / 2014. tanév gyermek és diákjóléti adatai (2013. október 1.-i statisztikából)

- **Általános Iskolában beírt tanulók száma: 191 fő**
ebből:

- hátrányos helyzetű gyermek	92 fő
ebből: halmozottan hátrányos tanuló	23 fő
- veszélyeztetett (védelembe vett)	3 fő
- integráltan oktatott sajátos nevelési igényű	23 fő
- tanulási, magatartási beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló	24 fő
- átmeneti vagy tartós nevelésbe vett	3 fő

2.) Ingyenes tankönyv ellátás évfolyamonként 2013. szeptember 1.-én

Megnevezés	Rendszeres GYVT-re jogosult	Tartósan beteg gyermek	Három, vagy több gyermekes család	Sajátos nevelési igényű tanuló	Összesen	Tankönyv- ár	Támogatás Összesen
1.évfolyam					18 fő*	11.591 Ft	208.640 Ft
2.évfolyam	9 fő	2 fő	2 fő	- fő	13 fő	9.185 Ft	119.405 Ft
3.évfolyam	9 fő	- fő	3 fő	- fő	12 fő	11.185 Ft	134.220 Ft
4.évfolyam	5 fő	2 fő	3 fő	- fő	10 fő	11.165 Ft	111.650 Ft
5.évfolyam	12 fő	8 fő	1 fő	- fő	21 fő	14.126 Ft	296.642 Ft
6.évfolyam	18 fő	4 fő	2 fő	- fő	24 fő	10.513 Ft	252.312 Ft
7.évfolyam	15 fő	- fő	2 fő	1 fő	18 fő	12.388 Ft	222.978 Ft
8.évfolyam	12 fő	- fő	- fő	- fő	12 fő	11.370 Ft	136.440 Ft
Összesen:	80 fő	16 fő	13 fő	1 fő	128 fő	11.580 Ft	1.482.287 Ft

* Az 1. évfolyam tanulói alanyi jogon jogosultak ingyenes tankönyv ellátásra

3.) Egyéb támogatások:

- **Tanulók tanév végi jutalmazására** 32.770 Ft-ot fordítottunk, ezen felül a „Lehetőséget a tehetségnek Alapítvány 133.985 Ft-al támogatta a tanév végi jutalmazást

- **Művészeti oktatás:**

Térítés mentesen veheti igénybe a művészet oktatást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanuló. 2013 évben 34 tanuló volt jogosult, részükre ezen támogatás összege 339.250 Ft volt.

2013 évben 71.000 Ft-al támogatta a „Lehetőséget a tehetségnek Alapítvány” a művészetoktatás képzését. Tanulónként, félévente 2.000 Ft-al, a tandíjat fizetőket 1.000 Ft-al támogatta.

- **A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ösztöndíj támogatása**

A középiskolára felkészítő - „Útravaló ösztöndíj” program keretében összesen 525.000 Ft támogatásban részesültek a pályázaton nyertes tanulók. 15 tanuló részére, tanulónként 35.000 Ft összegben folyósítottuk a támogatást

- **Iskolatej program**

2013. szeptember 1.-től fenntartónk a Happy Tejtermék Kft-vel kötött szerződést, mely szerint valamennyi tanuló számára napi 2 dl tej, ill. ivójoghurt intézményen belüli elfogyasztása biztosított. 2013. szeptember 1.-től – 2013. december 31.-ig összesen 904.185,- Ft támogatásban részesültek tanulóink.

- **Iskola gyümölcs program**

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával az iskolagyümölcs programban a következő évfolyamok vettek részt:

2013. február 18.-tól – 2013. június 02 – ig: 84 tanuló (1 – 4 évfolyam)

2013. szeptember 09.-től - 2013. december 15 - ig: 135 tanuló (1 – 6 évfolyam)

A program keretében elszámolt támogatás értéke 492.424 Ft volt.

Köröstarcsa, 2014. április 15.

Török Imre Mihály
igazgató

Adatközlés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásának beszámolójához.

Óvoda

Gyermeklétszám:	80 fő	
Óvodás:	1 fő	
Napközis:	79 fő	
Ingyenes:	40 fő	
50%-os:	7 fő	182,5/nap
100%-os:	32 fő	365/nap

Bölcsőde

Gyermeklétszám:	14 fő
Napközis:	14 fő
Ingyenes:	5 fő
50%-os:	3 fő 182,5/nap
100%-os:	6 fő 365/nap

Köröstarcsa, 2014. április 10.

Forró Antalné
óvodavezető helyettes sk.